

Čís. 1975.

Zákon o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

Účinek třetího odstavce Šu 28 zákona nenastává již tím okamžikem, kdy interpelace byla ve sněmovní kanceláři podána a nadpis její ve sdělení došlých věcí ve veřejném sezení sněmovny přečten, nýbrž teprve rozděláním vytištěné interpelace ve veřejném sezení sněmovny.

Za veřejné jednání ve směru (§ 28 zákona) sluší pokládati připojení interpelace nebo jiného spisu k těsnopiseckému zápisu o jednání.

»Vědomosti« druhé věty Šu 24 zákona nevyžaduje se pro skutečnost rozšiřování (uveřejňování tiskem).

Kulposní spoluvina na kulposním deliktu (přčinu Šu 24 zák.) jest vyloučena.

Spoluvina na přčinu Šu 24 zákona, spáchaném v příčině článku interpelací immunisovaného vyžaduje, aby pachatel úmyslně dal podnět (příspěl) k uveřejnění v době, než závadný obsah bude immunisován.

(Rozh. ze dne 6. května 1925, Zm II 8/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Alberta W-e a vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného Aloisa P-e do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 5. prosince 1924, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými Albert W. přčinem podle Šu 24 tisk. zák. a Alois P. přčinem podle Šu 5 tr. zák. a Šu 24 tisk. zák., zrušil (ohledně Aloisa P-e) napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného Alberta W-e, uplatňující zmatky Šu 281 čís. 4, 9 a), b) tr. ř., jest bezdůvodna. Zmatek Šu 281 čís. 4 tr. ř. odvozuje stížnost ze zavržení obhájce návrhu, by zjištěno bylo dotazem na český i německý spolek žurnalistů v Praze, že jest dlouholetou praxí, uveřejňovati ve sněmovně podané interpelace tak, jak to činil obžalovaný W., t. j. uveřejňovati interpelace, immunisující zabavený článek, v tiskopisu hned po dojití opisu interpelace ze sekretariátu strany, jež interpelaci ve sněmovní kanceláři podala. Návrh ten zavržen byl právem jako nerozhodný, neboť, jelikož zabavení článku stalo se teprve 4. března 1924, bylo by stěžovateli při povinné pozornosti nemohlo ujíti, že článek v době, kdy ho proklep interpelace došel, a kdy její vytištění ve svém časopise zařídil, nemohl býti ještě dle předpisu Šu 28 tisk. zák. immunisován, ježto se interpelace, která musila napřed kanceláři sněmovny býti nad to překládána ještě do jazyka státního, nemohla v dobu uveřejnění státi se ještě předmětem jednání v zákonodárném sboru, jak to zmíněný § tiskového zákona vyžaduje.

Ovšem staví se zmateční stížnost, uplatňující tím zmatek Šu 281 čís. 9 b) (správně a) tr. ř. na stanovisko, že účinek Šu 28 tisk. zák. nastává již tím okamžikem, kdy interpelace byla ve sněmovní kanceláři podána a její nadpis ve sdělení došlých věcí ve veřejném sezení sně-

movny přečten. Než tomuto názoru nelze přisvědčiti, naopak správným označiti jest stanovisko napadeného rozsudku, že immunisace článku nastala teprve rozděláním vytištěné interpelace ve veřejném sezení sněmovny, jež stalo se teprve dne 14. dubna 1924, tedy asi šest neděl po jejím vytištění v »T.«, neboť teprv tím stala se v nejlepším případě předmětem veřejného jednání ve sněmovně. Interpelace, podaná v kanceláři sněmovny, musí projíti nejprve předsednictvím, jež rozhodne o tom, zda nemá býti některé její místo podle §u 9 písm. m) jedn. řádu vyloučeno. Podle §u 68 odstavec prvý jedn. řádu rozdají se interpelace tiskem a jsou podle §u 74 odstavec čtvrtý jedn. ř. spisy, rozdané tiskem, přílohami zpráv těsnopiseckých o jednání. Podle §u 41 odstavec druhý oznámí předseda došlé spisy, také podané dotazy, tedy i interpelace, neuzná-li dle §u 41 odstavec třetí odkázati poslance na jich seznam, vyložený v kanceláři sněmovny, jenž se uveřejní též v těsnopisecké zprávě. Děje se to v praxi tím, že předseda oznámí v plné schůzi sněmovny, že na počátku schůze byly rozdané tiskem ty a ty interpelace, na jeho vyzvání čte pak sněmovní tajemník nadpisy interpelací, jež se přikládají jako přílohy k těsnopisecké zprávě o jednání v plné schůzi, aniž byly v plném znění čteny. Za veřejné jednání ve sněmu ve smyslu §u 28 tisk. zák. dlužno proto zásadně pokládati připojení interpelace nebo jiného spisu k těsnopiseckému zápisu o jednání a, ježto se to děje po rozděláním tiskem, sluší tím teprve pokládati obsah ve veřejném sezení nečtené interpelace za immunisovaný — jak činí též napadený rozsudek. Ovšem může míti postup ten za následek, že počátek immunisace stane se tím závislým na nahodilých okolnostech. Nehledě k výše již zmíněné potřebě překladu do státní řeči, dochází k průtahům i tím, že se s podáním interpelace vyčkává, až se jich více sejde, by byly otištěny hromadně. Než vzhledem k předpisu zákona, dle něhož (§ 28 tisk. zák.) immunisace stává se účastným jen veřejné jednání ve sněmu, o němž alespoň před ohlášením a rozděláním interpelace tiskem nemůže býti řeči, nemění ona závada ničeho na správnosti stanoviska rozsudku. Jen mimochodem budiž podotknuto, že ve schůzi dne 6. března 1924 (první schůze posl. sněmovny po konfiskaci č. 106 »T.«) dle sten. protokolu o interpelaci Dra K.-y nestala se vůbec zmínka, a že nejbližší příští schůze konala se pak teprve dne 18. března 1924, takže ani s právního stanoviska zmateční stížnosti nebylo vůbec možnosti, by zabavený článek před vytištěním interpelace v »T.« (7. března 1924) býval dle §u 28 tisk. zák. immunisován.

Neoprávněna jest i další výtká proti rozsudku, že nesprávně pojímá subjektivní předpoklad skutkové podstaty přečinu §u 24 tisk. zák., druhé věty, v pojmu »vědomě«, jenž nenese se prý toliko ke skutečnosti zabavení, jak má za to rozsudek, nýbrž i ke skutečnosti rozšiřování, případně uveřejnění tiskem. Správnost názoru rozsudku vyplývá zřejmě z porovnání prvního a druhého případu §u 24 tisk. zák. a z úvahy, že, kdežto skutečnost záporově, vyslovené v soudcovském nálezu následkem předepsaného uveřejnění nálezu každému jest přístupna, jest zabavení tiskopisu úkonem z veřejnosti více méně vyloučeným, jehož znalost nelze proto u každého předpokládati. Jest proto jen důsledným, vyžaduje-li zákon pro trestnost rozšiřování průkaz znalosti zabavení u rozšiřovatele,

kdežto v požadavku rozšiřování kryje se skutkový stav úplně v obojím případě. Nelze proto vědomost, o níž jest řeč jen ve druhé větě §u 24 tisk. zák., požadovati i pro skutečnost rozšiřování po případě uveřejňování tiskem, když se zákon o podmínce té v první větě vůbec nezmiňuje. Jelikož pak rozsudek nedbalost stěžovatelovu při otištění zabaveného článku i v příčině otázky immunisace zjistil a odůvodnil zcela případně způsobem stížností nenapadeným, jest uznati rozsudek po stránce právní správným a zmateční stížnost obžalovaného W-e bezdůvodnou. Bylo ji proto zavrhnouti.

Pokud jde o zmateční stížnost obžalovaného Aloisa P-e, nelze jí odepřiti oprávněnost. Rozsudek uvádí původní svědeckou výpověď stěžovatelovu, že jako sekretář »Deutsche demokratische Freiheitspartei« dotýčnou interpelaci zaslal současně i »T.« i sekretariátu poslanecké sněmovny, by v příštím čísle časopisu byla uveřejněna, poukazuje však dále na pozdější opravu této svědecké výpovědi stěžovatelem v ten smysl, že redakci nedal pokynu k uveřejnění, nýbrž zaslal pouhý opis bez jakéhokoli průvodního dopisu, takže redakce mohla nakládati s interpelací dle libosti, uveřejniti ji nebo neuveřejniti, aniž se rozsudek vyslovuje o tom, zda pokládá za správnou výpověď prvou, či pozdější její opravu. Soud vyslovuje však v rozsudku názor, že již samým zasláním opisu interpelace redakci »T.« dal stěžovatel patřičný pokyn ohledně jejího uveřejnění a že jest věcí vedlejší, zda připojil průvodní dopis s pokynem stran uveřejnění, ježto, zaslav opis interpelace, věděl dobře, co redaktor s ní učiní, a při nejmenším tudíž k uveřejnění úmyslně dal příčinu a zúmyslně opatřením prostředků k vykonání činu pomáhal, čímž dána jest prý skutková podstata §u 5 tr. zák. a §u 24 tisk. zák.

I když se připustí, že spoluvina jest zásadně možnou i při deliktech kulposních nebo deliktech, jichž skutková podstata jen částečně vyžaduje jednání dolosní, přece vyplývá zřejmě již z předpisu §u 5 tr. zák., že vyloučena jest kulposní spoluvina (sb. n. s. č. 1473). Jelikož pro přečin §u 24 tisk. zák. v příčině článku, pořadem §u 28 tisk. zák. immunisovaného, trestným jest hlavní pachatel jen tehdy, když zabavený článek uveřejněn byl před jeho immunisováním, mohl by býti ten, kdo přispěl k uveřejnění, trestně činěn odpovědným za spoluvinu na přečinu dle §u 24 tisk. zák. jen tehdy, když úmyslně dal podnět nebo přispěl k uveřejnění v době před immunisováním obsahu. V projednávaném případě, kde zjišťuje rozsudek toliko, že stěžovatel zasláním článku dal pokyn k uveřejnění vůbec, že úmyslně dal příčinu k uveřejnění článku a zúmyslným opatřením prostředku k vykonání činu pomáhal, zůstává alespoň nejasným, zda zjistil soud i úmysl stěžovatelův, aby uveřejnění stalo se již v době, než závadný obsah bude pořadem §u 28 tisk. zák. immunisován a uveřejnění stane se beztrestným. Nejde-li tu přímo o neúplnost a nesprávné právní posouzení, jak zmateční stížnost ji rozsudku dle §u 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. vytýká, jde jistě o nejasnost ve výroku o skutečnosti rozhodující, která činí rozsudek, odsuzující stěžovatele pro spoluvinu (§ 5 tr. zák.) na trestném činu Alberta W-e dle čís. 5 §u 281 tr. ř. zmatečným.